

Agerdykningsberetning

(indtil Udgangen af Maj Maaned).

Tidsskriftets tidligere Aargange bragte til Belysning af det forløbne Aars Høstudbytte forskellige Tabeller, der vare udregnede efter de af dets Korrespondenter velvillig opgivne Tal. Ogsaa nedenfor meddeles nogle Tabeller til Belysning af Høsten i Fjor, men disse Tabeller ere hentede fra den af Statens statistiske Bureau i Maj Maaned udsendte Redegørelse for »Høsten i Danmark i Aaret 1906«.

Det gennemsnitlige Foldudbytte (d. e. Udbytte i Tdr. pr. Td. Ld.) er opgjort til:

	Øerne.	Jylland.	Hele Landet.
	Hvede:		
1906	14.1	14.7	14.2
1905	13.9	13.9	13.9
1901—05	14.1	13.2	14.0
	Rug:		
1906	12.0	8.3	9.6
1905	12.2	8.5	9.9
1901—05	11.7	7.9	9.3
	2-rd. Byg:		
1906	12.5	10.4	11.9
1905	12.7	8.6	11.5
1901—05	12.9	9.9	12.0
	6-rd. Byg:		
1906	13.3	9.5	10.6
1905	13.1	8.5	9.8
1901—05	13.3	9.6	10.7

	Øerne.	Jylland.	Hele Landet.
Hvid Havre:			
1906	16.0	13.4	14.4
1905	15.8	9.8	12.0
1901—05	15.6	12.4	13.5
Graa Havre:			
1906	15.8	8.8	9.2
1905	15.5	5.9	6.4
1901—05 ..	15.2	8.4	8.8
Blandsæd:			
1906	15.0	11.4	13.3
1905	15.0	9.0	12.2
1901—05	14.8	10.9	13.0

Kærneudbyttet og Halmudbyttet er for ovennævnte Sæd-
afgrøder beregnet til:

	Kærneudbytte.	Halmudbytte.
1906	25.16 Mill. Tdr.	6.26 Mill. Læs.
1905	22.84 —	5.17 —
1904	24.18 —	4.65 —
1903	26.03 —	5.61 —
1902	25.75 —	5.69 —
1901	23.11 —	5.99 —
1901—05 (gsntl.)	24.38 Mill. Tdr.	5.42 Mill. Læs.

Kærneudbyttet var altsaa betydelig højere end i 1905 (i hvilket Aar det ganske vist ogsaa var særlig lavt), og det var ca. $\frac{3}{4}$ Mill. Tdr. større end i Gennemsnit for Femaaret 1901—05. Særlig gunstig stiller Halmudbyttet sig i Fjor. Det er ikke blot større end i hvert af de 5 Aar, der gik nærmest forud, men det er overhovedet det næststørste Halmudbytte, der har været naaet siden 1897, da denne Del af Høsten droges med ind under Opgørelsen.

Rodfrugternes Udbytte er beregnet i Tusind Tdr. til:

	Øerne.	Jylland.	Hele Landet.
Kartofler:			
1906	1,755	5,452	7,207
1905	2,040	5,547	7,587
1901—05	1,752	4,762	6,514
Sukkerroer og Cikorierødder:			
1906	8,338	461	8,799
1905	9,257	480	9,737
1901—05	7,739	352	8,091
Foderroer:			
1906	26,292	45,804	72,096
1905	26,531	41,387	67,918
1901—05	22,272	42,109	64,381

For Rodfrugterne synes Hovedresultatet at være dette, at de have givet en Del over Middelhøst. Dette gælder saa vel med Hensyn til de 2 Hovedlandsdele som med Hensyn til de enkelte Foderroearter.

Udbyttet af Høhøsten er beregnet til:

	Øerne.	Jylland.	Hele Landet.
	Mill. Læs	Mill. Læs.	Mill. Læs.
1906	1.75	2.07	3.82
1905	1.40	1.83	2.23
1904	1.45	1.79	3.24

Udbyttet maa helt igennem betragtes som værende over Middelhøst: Høudbyttet i 1906 er det største siden 1898, da der indavledes 3.85 Mill. Læs.

Hvad Afgrødernes Tilstand i Foraaret 1907 angaar, synes Vintersæden i de fleste Egne at have overstaaet Vinterens og Foraarets lange Kuldeperiode godt. Ikke faa af Tidsskriftets Korrespondenter meddele, at »den er kommet forbavsende godt over Vinteren«, »den tegner godt« eller »den lover udmærket« og lign., men der er dog ogsaa de Korrespondenter,

hvis Udtalelser ikke lyde saa gunstige, og det er da særlig Hvedens Tilstand, som lader mere eller mindre tilbage at ønske. Saaledes hedder det fra Herningegnen, at Vintersæden er meget trykket af Kulden, fra Assenseggen, at Hveden har lidt meget i Vinterens Løb og som oftest staar meget tynd, ligesom ogsaa Rugen har lidt, dog ikke saa meget, fra Østlolland, at det kolde Foraar har sat Hveden noget tilbage, og Plantebestanden er ikke overalt saa tæt som ønskeligt, fra Vestlolland og Egnen mellem Aalborg og Hadsund, at Vintersæden har lidt en Del under den stærke Frost, fra Kolindegnen, at Hveden har lidt af den lange Periode med Natterfrost, og fra Frederikssundegnen, at Ompløjning af Hveden enkeltvis har været nødvendig. — I det hele og store tør dog Vintersædens Tilstand ved Maj Maanedes Udgang karakteriseres som god.

Det samme gælder, og gælder i endnu højere Grad, om Kløveren. »Tilfredsstillende«, »kraftig og god«, »særdeles lovende« og »udmærket« ere hyppig anvendte Tillægsord om Kløveren. Kun fra enkelte Egne (som Øst- og Vestlolland og Assenseggen) klages der over, at den har lidt en Del under den lange Kuldeperiode. Om Angreb af Bægervampen, der paa spredte Egne i Fjor hærgede Kløverbestanden, lyder der i Aar saa godt som ingen Klage. Fra Askoveggen, der i 1906 var særlig hjemsøgt, hedder det, at »Bægervampens Angreb er ubetydeligt i Aar«.

Husdyrenes Foder- og Sundhedstilstand har i det hele og store været god i den forløbne Vinter, og flere Korrespondenter meddele, at paa Grund af den gode Roehøst i 1906 var ved Udbindingen Kvægets Huld bedre end sædvanlig. Hvad der berettes om Sygdomme, er kun lidt, og de af Stivsygen foraarsagede Tab ere, sammenlignede med Tabene i Fjor og særlig i Forfjor, kun smaa. Fra flere Egne, som Jyderupeggen, Samsø o. a. St. klages der dog over ret stor Dødelighed blandt Smaagrise, og Tidsskriftets Korrespondent paa Egnen ved Hjørring skriver, at »Ufrugtbarhed og Overløbning tager stærkt til, ikke alene blandt Køer, men ogsaa blandt Svin«. Svinebestandens Størrelse synes at være normal. — Ikke faa Korrespondenter udtale,

at Roerne ere slupne for tidligt op, og enkelte meddele, at de ere raadne i Midten af Kulerne. I det hele og store synes dog, efter de indløbne Beretninger at dømme, Roeholdningen at have holdt bedre ud end sædvanlig (Rodfrugternes Udbytte var jo ogsaa godt i Fjor). — Flere Korrespondenter udtale, at der knapt er købt saa store Mængder Foderstoffer som i de foregaaende Aar, dels have Kagernes høje Pris bevirket, at der er brugt forholdsvis mere Korn, dels har den rigelige Avl af Hø i 1906 gjort sin Indflydelse gældende. Forbruget af Kraftfoder har først og fremmest koncentreret sig om de æggehviderige Bomuldsfrøkager, dernæst om Solsikkekagerne. — Kreaturerens Udbinding har de fleste Steder fundet Sted mellem den 10. og 15. Maj, paa ikke faa Egne dog først efter Maanedens Midte — med andre Ord en halv Snes Dage senere end normalt. »Dette lidet ønskelige Tillæg — skriver Korrespondenten fra Østlolland — til Vinterfodringsperioden er dyrt, baade direkte ved Udgiften til Kraftfoder og indirekte ved Nedgang i Mælkeudbyttet. Det er ikke usandsynligt, at hver Dag Udbindingen saaledes falder senere end normalt, koster dansk Landbrug rundt 1 Mill. Kr. Saa Aarets senere Udbindingstermin er ikke uden følelig Indflydelse paa Aarsbalancen«.

Vinterarbejderne gik let fra Haanden — der var Frostføre nok til Landbrugets Kørsler — og Foraarsarbejderne fandt Sted under de gunstigste Forhold. Jorden har været let at behandle, og Saaarbejdet kunde gaa for sig uden Afbrydelse. Ved April Maanedes Midte var Vaarkornet alt lagt paa mange Egne, de fleste Steder i alt Fald inden Maanedens Udgang, og det var kun undtagelsesvis, at Saaingen først var tilendebragt ved Pinsetid. I Midten af Maj Maaned vare de fleste Roemarker tilsaade. Det kolde Vejrlig foranledigede, at Sæd og Frø var ualmindelig længe om at spire frem, men Rodudviklingen er derved bleven solid og kraftig, og ved Maj Maanedes Udgang var de unge Planters Vækst god og lovende.

Omtrent Halvdelen af Tidsskriftets Korrespondenter indberetter, at der ikke har fundet nogen Udvidelse Sted af Roearrealerne, medens den anden Halvdel melder om »jævn

Fremgang« eller om »Fremgang, men ikke saa stor som ønskelig«, om »nogen« eller »ringe« Fremgang. Tidsskriftets Korrespondent paa Falster skriver, at »Helweg, Hindhede og Forsøgslaboratoriet ere de, der bidrage stærkest til Fremgangen«. Grunden til, at Arealerne med Rodfrugter enten ikke ere udvidede, eller kun ere udvidede lidt, er, som fremhævet af adskillige Korrespondenter, Manglen paa tilstrækkelig Arbejdskraft. — Dyrkningen af Runkelroer breder sig utvivlsomt i Jylland.

Atter i Aar have Arbejderforholdene forværret sig; Lønnen er stigende, Vanskelighederne ved at faa tilstrækkelig Arbejdskraft ere voksende og for ikke faa Egne næsten uovervindelige for Tiden.

»Arbejderforholdene — hedder det i en Korrespondance fra Østlolland — ere fremdeles en stærkt fremtrædende Skyggeside ved vore Dages Landmandsgerning. Lønningerne stige fremdeles stærkt, i de sidste 2—3 Aar vel endog med mindst en halv Snes pCt. aarlig. Det gælder under disse Omstændigheder om at faa Landbrugets Produktionskilder til at flyde end mere rigeligt. Hvor dette lykkes — baade for Agerens og Husdyrbrugets Vedkommende — kan der dog fremdeles ved de nuværende Arbejdsudgifter tilvejebringes en tilfredsstillende Aarsbalance. Men de Tider ere forlængst forbi, hvor en dansk Landmand kunde sulte sin Mark, sin Besætning og sig selv igennem til et tilfredsstillende økonomisk Facit. Dertil have efterhaanden de faste og uundgaelige Driftsudgifter antaget alt for store Dimensioner.«

Tidsskriftets Korrespondent fra Egnen vest for Aarhus skriver om den Løshed, der hersker i Arbejderforholdene: »Grunden hertil — ja, jeg tør vel næppe gaa saa vidt som en af mine Bekendte og give Cyklen Skylden; men Faktum er alligevel, at dette Instrument afstedkommer megen direkte og indirekte Fortræd i Form af forøget Forlystelsessyge, løse Sæder og Skikke og anden Daarlighed, saaledes at en lille »Brems« i Form af en passende Cykleskat vist ikke var af Vejen.«

Fra Hjørringegnen skrives: »Det meget Guld, Bønderne i denne Tid, efter Bladene at dømme, skovle ind,

bliver vist til Kobber. Vore Udgifter ere i Løbet af faa Aar blevne fordoblede for mange Posters Vedkommende, og Indtægterne reduceres slemt af forskellige Udgifter til Folkehold, Omsætning af Besætningen paa Grund af Overløbning etc. Og endelig er Anskaffelse af mange og ret dyre Maskiner i vore Dage næsten en Nødvendighed.*

Om Salgsforholdene skrives bl. a.: Fra Hjørringegnen: Smør og Svin have holdt en god Pris, Kornpriserne have været jævnt gode, nu i Foraaret ere de stegne til en usædvanlig Højde, særlig Byg og Rug. Hestepriiserne gode, medens Kvægpriserne nu ere faldende. Fra Thy: Der har været god Afsætning for Landbrugsprodukter til gode Priser. Dog er Prisen for Smør noget under forrige Aars, og Prisen paa Fedekvæg paa Hamborgs Marked er i de sidste 2 Maaneder gaaet ned fra ca. 30 Øre til 20 Øre. Fra Egnen mellem Aalborg og Hadsund: Kornpriserne omtrent normale, med Heste rask Handel til gode Priser, Kælvekøer i Efteraaret dyrere end nogensinde. Fra Egnen ved Kolindsund: Begæret efter Korn var knebent indtil i Foraaret, da Priserne pludselig steg meget for alle Kornsorter, men denne Stigning er dog som Regel ikke kommet Landbruget til Gode. Hestepriiserne særdeles gode, Kvægpriserne ligeledes, men nu noget dalende. Fra Herningegnen: Afsætningen af Heste har stadig været god, dog med nogen Nedgang siden Marts. For Kvægets Vedkommende kom Standsningen eller Nedgangen ved Juletid. Nu i Foraartiden er Afsætningen træg. Fra Fredericiaegnen: Afsætningsforholdene have stillet sig gunstige. Fra Askoveggen: Afsætningsforholdene have været særdeles gode. Kun i Tiden fra Kyndelmisse til Paaske vare Priserne paa Fedekreaturer, men navnlig paa Udsættene, noget trykkede — ca. 10 à 15 pCt. under, hvad den var før og lige efter Jul. I den sidste Tid synes Prisen at være gaaet noget op igen, der betales nu efter 25—30 Øre pr. Pd. l. V. for godt fede Kreaturer og for ekstra gode og store Dyr endnu mere. Svinene have holdt sig godt, trods det, at der i Nabolandet mod Syd kun betales en meget lav Pris. Det er mærkværdig abnorme Prisforhold, som Toldsystemet kan bevirke. I Efteraaret 1906 betaltes noget mere for 100 Pd.

1. V. af Svin syd for Grænsen, end vi her nord for fik for slagtet Vægt, nu er Forholdet lige omvendt. — Mejerierne her paa Egnen, som have forsøgt sig med Salg af Mælk til Mejerier syd for Grænsen, synes ikke at have haft kendeligt bedre Indtægt derigennem end ved den almindelige Smørproduktion. Fra Skjernegnen: Produktpriserne upaaklagelige, kun Priserne paa Fedekreaturer have været lidt nedadgaaende. Fra Samsø: Kreaturpriserne have været bedre end foregaaende Aar. Fra Nordfyn: Det har været let at afsætte de forskellige Produkter, særlig har der været stor Efterspørgsel til høje Priser efter alle Slags Kreaturer. Derimod have Sædpriserne ikke staaet i Forhold til Foderstofpriserne, ligesom heller ikke Mælkepriserne have kunnet bevirke et særlig godt Resultat af Kvægholdet. Fra Langeland: Afsætningsforholdene gode; især have Heste, Kvæg og Svin opnaaet høje Priser. Fra Vestlolland: Afsætningsforholdene ret gode, Kreaturpriserne dog lidt mindre end i Fjor. Fra Østlolland: Over Aarets Produktpriser tør ikke klages. Fra Falster: Afsætningsforholdene have været ret gode; vanskeligst har det været at opnaa tilfredsstillende Priser for Fedekreaturer, men herpaa vil muligen den nyoprettede Eksportforening i Nykøbing F. raade Bod. Fra Vordingborgegnen: Afsætningsforholdene have i det hele været normale. Fra Jyderupegnen: Priserne for Kreaturer have været gode, men Sædpriserne sløje; først nu, da Landmændene intet have at sælge, ere de stigende. Fra Egnen ved Ruds-Vedby: Afsætningen for Kvæg og Svin har været let til meget gode Priser. Fra Egnen nord for Kjøbenhavn: Kød og Flæskepriserne vare indtil Jul meget høje, senere er navnlig Kødet faldet, men Priserne maa selv nu betegnes som gode. Hø og Halmpriserne lavere end Aaret forud. Fra Frederikssundegnen: Priserne paa Landbrugsprodukter have været gode. Fra Bornholm: Slagtekvæg og Lødekøer ere betalte med meget gode Priser.

Til Slutning skulle følgende Udtalelser fra Falster hid sættes: »Landmændene ere gennemgaaende for lidt Handels-

mænd, følge for lidt med i Markedsnoteringerne og faa ofte for lave Priser for, hvad de skulle sælge. Men endnu større Fejl begaa de ofte, naar de skulle købe. Jeg skal ikke opholde mig ved, at en Agent fra »Odense Gødningskontor« har kunnet faa mange mindre Landbrugere til at betale aldeles meningsløse Priser for et Blandingsprodukt, der kaldtes »Chili Salpeter med Kali«; men selv oplyste Landmænd have endnu deres Foderstofhandel i en daarlig Gænge, idet de give Tusinder af Kroner ud uden at have Garanti for og Kontrol med, hvad de faa. Særlig er der i Vinter solgt mange tarvelige Bomuldsfrøkager til omtrent samme Priser, som man kunde have købt Texaskager til. — I Frøhandelen tager Agentprovisionen endnu sin rigelige Part, hvorfor Frøpriserne holdes urimelig højt oppe for de Købere, der købe enkeltvis. — De sidste 2 Aar har Korrespondenten deltaget i et stort Fællesindkøb og derved faaet godt Frø til billige Priser; men endnu tro mange, det er nødvendigt at købe dyrt for at kunne købe godt.«
